

**PROJEKTAS „LIETUVOS KVALIFIKACIJŲ SISTEMOS PLĖTRA (I ETAPAS)“
PROJEKTO KODAS NR. 09.4.1-ESFA-V-734-01-0001**

PROFESINIO STANDARTO IŠORINIO VERTINIMO FORMA

Vertinamo profesinio standarto pavadinimas	VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SEKTORIAUS PROFESINIS STANDARTAS	
Profesinio standarto vertinimo kriterijai	Vertinimas (tinkama / taisytina)	Profesinio standarto išorės vertintojo komentarai / pastabos / siūlymai
1. Profesinio standarto pavadinimas <i>(vertinama, ar siūlomas profesinio standarto pavadinimas apima aprašomą ūkio sektorių, yra atpažįstamas profesinėje bendruomenėje)</i>	Tinkama	Profesinio standarto pavadinimas yra tinkamas – pakankamai aiškiai atskleidžia viešojo administravimo ir pagrindinių jo veiklų turinį per priskiriamas kvalifikacijas ir jų aprašus.
2. Ūkio sektoriaus ir jo posektorių (jei išskiriami) apibrėžimas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių <i>(vertinama, ar remiantis EVRK pateikta glausta informacija apie ūkio sektorių, posektorius ir jiems būdingas veiklas)</i>	Tinkama	Viešojo administravimo sektorius tinkamai apibrėžtas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.
3. Pagrindinės ūkio sektoriaus ir jo posektorių (jei išskiriami) veiklų sritys <i>(vertinama, ar apibūdintos kiekvieno posektoriaus veiklos sritys (veiklos procesai))</i>	Tinkama	Profesiniame standarte yra apibūdinta iš esmės kiekviena viešojo administravimo sektoriaus veiklos sritys.
4 Ūkio sektoriaus kvalifikacijų sąrašas <i>(vertinama, ar ūkio sektoriaus kvalifikacijų sąrašas apima visas svarbiausias sektoriui būdingas kvalifikacijas, o pasiūlytų kvalifikacijų pavadinimai yra informatyvūs ir tinkami, ar pasiūlytos kvalifikacijos yra aktualios, prasmingos, reikalingos)</i>	Tinkama	Viešojo administravimo sektoriaus kvalifikacijų sąrašas apima iš esmės visas svarbiausias sektoriui būdingas kvalifikacijas. Kvalifikacijų pavadinimai yra informatyvūs ir tinkami. Pasiūlytos kvalifikacijos yra aktualios ir reikalingos. Reikėtų vieningai formuluoti kompetencijų ribas, nėra vieningos formuluočių struktūros. Siūlytina atsisakyti bendrinių formuluočių, kurios neatskleidžia, neapibūdina kompetencijos.

		Dauguma kompetencijų ribų formuluočių yra abstrakčios, nieko nepasakančios arba dviprasmiškai suprantamos.
5. Tarpsektorinės kvalifikacijos (jei taikoma) (vertinama, ar tarpsektorinių kvalifikacijų sąraše yra nurodytos visos svarbiausios ūkio sektoriuje esančios tarpsektorinės kvalifikacijos, kvalifikacijų pavadinimai yra informatyvūs ir tinkami)	-	Viešojo administravimo sektoriui tarpsektorinės kvalifikacijos nepriskiriamos.

II. LAISVOS FORMOS RECENZIJA

(pateikiami išorės vertintojo komentarai, pastabos, pasiūlymai profesiniam standartui tobulinti)

Įvertinus Viešojo administravimo sektoriaus profesinį standartą (toliau – Profesinis standartas), teikiu šias pastabas bei pasiūlymus dokumentui tobulinti:

- Profesinio standarto 4 punktą papildyti Lietuvos Respublikos asmens ir turto saugos įstatymu;
- „Kvalifikacijos pavadinimas: Bendrojo pagalbos centro specialistas, Lietuvos kvalifikacijų lygis IV“.

Kompetencijos „Vykdėti operatyvųjį PGP valdymą“ ribos yra nustatytos per plačiai, pvz.: „Gelbėjimo darbų atlikimo ypatumų, PGP vykdomos specifinės veiklos išmanymas“, „Vadovavimo gaisro gesinimui ir gelbėjimo darbams esmės supratimas“, „PGP eksploatuojamos technikos žinojimas“. Lietuvos Respublikos Bendrojo pagalbos centro įstatymo 2 straipsnyje yra pateikiamos pagrindinės sąvokos. Operatyvusis pajėgų valdymas minėtame straipsnyje apibūdinamas kaip „reagavimas į pagalbos prašymą ir priešgaisrinių gelbėjimo ir greitosios medicinos pagalbos tarnybos pajėgų išsiuntimas į nelaimės vietą, jų veiksmų koordinavimas ir turimos aktualios informacijos jiems teikimas“. Iš pateiktos sąvokos matyti, kad operatyvaus pajėgų valdymo sudedamosios dalys yra: 1. reagavimas į pagalbos prašymą, 2. priešgaisrinių gelbėjimo ir greitosios medicinos pagalbos tarnybų pajėgų išsiuntimas į nelaimės vietą, 3. minėtų tarnybų veiksmų koordinavimas, 4. turimos aktualios informacijos teikimas. Tad yra neaišku, kodėl Bendrojo pagalbos centro specialistas turi suprasti: kaip reikia vadovauti gaisro gesinimui ir gelbėjimo darbams, išmanyti priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų specifinę veiklą ar žinoti, kokia PGP yra eksploatuojama technika? Jeigu tokios žinios yra reikalingos, tai turi būti aiškiai ir nedviprasmiškai suformuluotos kompetencijų ribos.

- „Kvalifikacijos pavadinimas: pasienietis, LTKS IV“.

Šios kvalifikacijos aprašymas yra iš esmės taisytinas pagal pateiktas pastabas tekste. Kompetencijų ribų formuluotės yra abstrakčios bei dviprasmiškos, neaišku, ką norima pasakyti, pvz.: „Veikimas savarankiškai, vadovaujantis nustatytais individualios funkcijos gairėmis“, „Pagarbos įvairovei demonstravimas“, „Sukurtų tinklų nario funkcijų nacionaliniu lygmeniu atlikimas pagal poreikį“ ir t.t. Įvardintos kompetencijų ribos neatskleidžia jų turinio, pvz. „Pagarbos įvairovei demonstravimas“ – yra visiškai neaišku, apie kokią, kieno įvairovę yra turima omenyje; ar norima pasakyti, kad pasienietis turi turėti pagrindines žinias apie skirtingas pasaulines kultūras?

Manytina, kad kompetencija „Laikytis profesinės etikos, standartų ir gerbti įvairovę“ dubliuojasi su kompetencija „Suderinti skirtingų kultūrų ir socialinius-ekonominius veiksnius sienos apsaugoje“. Nors pastarosios kompetencijos formuluotė yra neaiški ir pagal jos nustatytas ribas neatskleidžiamas aiškiai jos turinys.

- „Kvalifikacijos pavadinimas: pataisos pareigūnas, LTKS IV“.

Šios kvalifikacijos kompetencijų ribos yra iš esmės taisytinės – turi būti labiau konkretizuotos (kaip pvz. yra suformuluota kario, LTKS IV, kvalifikacijoje).

- „Kvalifikacijos pavadinimas: policininkas, LTKS IV“.

Kompetencijų ribos daug kur formuluojamos labai abstrakčiai, aptakiai, pvz. „Patruliavimo maršrutų struktūra“. Pagal tokią formuluotę yra neaiškios nurodytos kompetencijos ribos – kokie gebėjimai, specialiosios žinios policininkui yra reikalingos? Reikėtų labiau atskleisti, konkretizuoti kompetencijų ribas.

Kompetencija „Atlikti pirminius ikiteisminio tyrimo veiksmus įvykio vietoje“ ir jos nustatytos ribos kelia vertintojui abejonių – ar tikrai policininkui (su viduriniu išsilavinimu) pakaks kompetencijų atlikti nurodytus veiksmus ir ar tikrai tokios kategorijas darbuotojui yra būdinga įgyti tokias žinias? Baudžiamosios teisenos dalykas yra pakankamai sudėtingas ir tam reikia atitinkamų kompetencijų bei žinių. Nuo pirminių ikiteisminio tyrimo veiksmų kokybės priklauso viso ikiteisminio tyrimo baigties sėkmė ir tuo pačiu – žmogaus teisių ir laisvių, jo turto apsauga.

- „Kvalifikacijos pavadinimas: viešosios tvarkos sargybinis, LTKS IV“.

Iš esmės taisytinės kompetencijos „Užtikrinti kritinės infrastruktūros objekto apsaugą nuo pašalinių asmenų ar pavojingų medžiagų“ ribos, nes jos yra neaiškios, neaiškus jų turinys. Kompetencijų ribos neatskleidžia, kaip vis dėlto viešosios tvarkos sargybinis turi užtikrinti kritinės infrastruktūros objekto apsaugą nuo pašalinių asmenų ar pavojingų medžiagų: kokios žinios ar įgūdžiai yra reikalingi.

- „Kvalifikacijos pavadinimas: apsaugos darbuotojas, LTKS III“.

Kompetencijų ribos iš esmės taisytinės pagal pateiktas pastabas tekste. Daugeliu atvejų, į kompetencijų ribas tiesiog perkeltos Lietuvos Respublikos asmens ir turto saugos įstatymo nuostatos.

- „Kvalifikacijos pavadinimas: apsaugos vadovas, LTKS V“. Kvalifikacijos aprašymas iš esmės taisytinis pagal pateiktas pastabas tekste.
- „Kvalifikacijos pavadinimas: saugos sistemų specialistas, LTKS VI“.

Koreguotinos kompetencijų ribos, pvz.: „Nuolatinės srovės grandinės. Kintamosios srovės grandinės. Vienfazės ir trifazės srovės grandinės. Transformatoriai. Elektros mašinos“. Taisytina pagal pateiktas pastabas tekste.

- Svarstytinas klausimas dėl kvalifikacijos „informacijos saugos specialistas“ suformulavimo ir įtraukimo į Profesinį standartą. Efektyvus informacinių išteklių valdymas yra labai svarbi viešojo administravimo dalis. Vis daugiau įvairių paslaugų perkeliama į elektroninę erdvę, duomenys saugomi pasitelkiant debesijos technologijas. Vis labiau aktualu yra rūpintis naudojamų informacinių sistemų sauga bei užtikrinti jų veiklos tęstinumą.

III. Vertinimo išvada

- Pritariu profesinio standarto projektui
- Pritariu profesinio standarto projektui su sąlyga, kad profesinio standarto projektas bus patobulintas pagal nurodytas pastabas ir siūlymus
- Nepritariu profesinio standarto projektui, siūlau jį grąžinti rengėjams taisyti

